Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської організації «Спілка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК
III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law (Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute» (Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education (Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)

COLLECTION
III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:
Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глєбова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

С 76 **Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій** : матеріали III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

УДК 330.342.2:339.922(477)

Сорокіна Д.А., Кунах В.С.
Науковий керівник – Глушко А.Д., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Офіційне закріплення євроінтеграційного курсу України в національному законодавстві та міжнародних угодах, зокрема в Угоді про асоціацію з ЄС, створило інституційну основу для глибоких економічних перетворень [1, с. 15–20]. Євроінтеграційний процес передбачає поступову адаптацію економіки України до європейської моделі, що включає гармонізацію стандартів, технічних регламентів та нормативно-правової бази [3, с. 7].

Ключовим аспектом у цьому процесі є приведення законодавства України у відповідність до acquis communautaire Європейського Союзу. Передусім трансформації зазнають сфери торгівлі, конкуренції, державних закупівель і захисту прав споживачів, що обумовлює необхідність адаптації бізнесу до нових вимог [2, с. 19]. Наступним етапом стане формування поглибленої і всеохопної зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, що відкриє додаткові можливості для розширення експортного потенціалу та доступу на європейські ринки. Для реалізації цього потенціалу необхідним є запровадження європейських стандартів якості продукції та послуг в українському виробництві [3, с. 7].

Відчутним позитивом є перспектива збільшення обсягів іноземних інвестицій з боку країн ЄС, що сприятиме модернізації виробничої бази та розвитку критично важливих секторів економіки [2, с. 24]. Загалом трансформаційні процеси мають призвести до удосконалення економічної політики та реалізації структурних реформ, спрямованих на забезпечення сталого економічного зростання [4].

Разом з тим, трансформація національної економіки в умовах євроінтеграції супроводжується низкою викликів. Найсуттєвішим з них на поточному етапі є збройна агресія російської федерації проти України, яка істотно обмежує можливості реалізації реформ [5]. Однією з ключових перешкод залишається також високий рівень корупції, що системно стримує інтеграційні процеси й відзначається як одне з основних завдань у переговорах з ЄС [6, 7]. До того ж, структурна асиметрія між рівнем соціально-економічного розвитку України та країн-членів ЄС, зокрема в аспектах продуктивності, інноваційного потенціалу та якості бізнес-клімату, значно ускладнює інтеграцію. У процесі адаптації до європейських норм можливе також тимчасове обмеження національних інтересів у певних секторах.

До позитивних наслідків трансформації можна віднести підвищення конкурентоспроможності національної економіки, посилення прозорості господарської діяльності та покращення регуляторного середовища [2, с. 2; 8]. Це, у свою чергу, сприятиме зростанню інвестиційної привабливості України та формуванню стабільних економічних зв’язків з європейськими партнерами. У довгостроковій перспективі трансформація створює передумови для повноцінного членства України в Європейському Союзі [1].

Таким чином, трансформація економіки України в умовах євроінтеграції є складним, багатовекторним процесом, що охоплює не лише законодавчу адаптацію, але й глибокі інституційні, регуляторні та структурні зміни. Незважаючи на численні виклики, євроінтеграція залишається стратегічним пріоритетом, що створює нові можливості для економічного розвитку, модернізації та підвищення стійкості національної економіки.

Список використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Офіційний вісник України. 2014. № 75. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/UK/TXT/?uri=CELEX:22014A0529(01).

2. Макаренко М. Євроінтеграційні процеси в Україні: економічні виклики та перспективи. *Економіка України*. 2022. № 5(722). С. 18–26.

3. Стандартизація та технічне регулювання в умовах євроінтеграції: аналітична записка. Київ: Національний інститут стратегічних досліджень, 2021. 26 с. URL: https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/standartyzatsiya-ta-tekhnichne-rehulyuvannya-v-umovakh-yevrointehratsiyi

4. Onyshchenko S., Yanko A., Hlushko A. and Maslii O. Economic cybersecurity of business in Ukraine: strategic directions and implementation mechanism, in Economic and cyber security. Kharkiv: PC TECHNOLOGY CENTER, 2023. Pp. 30–58. DOI: https://doi.org/10.15587/978-617-7319-98-5.ch2

5. Світовий банк. Оцінка шкоди, завданої економіці України через війну. 2023. URL: https://documents.worldbank.org/.

6. Transparency International Україна. Індекс сприйняття корупції 2024. URL: https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjannya-koruptsiyi-2024/

7. Onyshchenko, S., Hlushko, A., Kivshyk, O., & Sokolov, A. (2021). Shadow economy as a threat to economic security of the state. Economics of Development, 20(4), 24–30. DOI: 10.57111/econ.20(4).2021.24-30.

8. Hlushko A.D., Maslii O.A. The impact of information policy on the level of financial security in Ukraine. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Economic Sciences.* 2022. No. 46. Pp. 39–46. https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2022-46-6

УДК 657.37

Сорока А.Д.
Науковий керівник – Карпенко Є.А., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ВПЛИВ ГАЛУЗЕВОЇ СПЕЦИФІКИ НА СКЛАД ТА ОБЛІК ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА ТОВАРИ (РОБОТИ, ПОСЛУГИ)

Галузева специфіка значною мірою впливає на облік дебіторської заборгованості за товари (роботи, послуги), що проявляється у підходах до її формування, оцінки та контролю. Це відбувається через фундаментальні відмінності в операційних циклах, структурі, кількості клієнтів, рівні конкуренції, регуляторному середовищі та характері пропонованого продукту в розрізі різних секторів економіки (зокрема, роздрібної торгівлі, виробництва та сфери послуг).

У торговельних підприємствах дебіторська заборгованість переважно формується внаслідок реалізації товарів з відстрочкою платежу. З огляду на високу частоту господарських операцій та значні обсяги обороту, облік дебіторської заборгованості потребує оперативного контролю та аналітичного обліку в розрізі кожного контрагента. Особливістю є короткий цикл обігу дебіторської заборгованості, що обумовлює необхідність застосування методів швидкої оцінки платоспроможності покупців. У контексті роздрібної торгівлі, де домінують великі обсяги транзакцій з кінцевими споживачами, дебіторська заборгованість часто є менш значущою порівняно з іншими галузями. Однак, розвиток онлайн-торгівлі та використання кредитних карток призводить до формування специфічної дебіторської заборгованості перед платіжними системами. Облік такої заборгованості характеризується високою частотою операцій та потребою в автоматизованих системах обліку [1]. Управління дебіторською заборгованістю в роздрібній торгівлі фокусується на мінімізації часу обробки платежів, контролі за лімітами кредитних карт та операційному врегулюванні спірних ситуацій з клієнтами. Кредитування як інструмент стимулювання продажів може застосовуватися у формі споживчих кредитів або програм лояльності з відстроченням платежу, що потребує оцінки кредитоспроможності фізичних осіб та розробки ефективних процедур стягнення, а також відображення усіх цих операцій в обліку.